

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **M. A.**
státní příslušnost X
t. č. pobytem X
proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2019, č. j. OAM-392/ZA-ZA08-K07-PD1-R2-2014,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se přiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. **Vymezení věci**

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2019, č. j. OAM-392/ZA-ZA08-K07-PD1-R2-2014, e. č. X (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o neprodloužení doplňkové ochrany podle ust. § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).
2. K tomu krajský soud dodává, že napadené rozhodnutí bylo vydáno poté, co bylo původní rozhodnutí žalovaného o neprodloužení doplňkové ochrany ze dne 24. 4. 2017, č. j. OAM-392/ZA-ZA08-K07-PD1-2014, e. č. X (dále též „původní rozhodnutí žalovaného“), zrušeno rozsudkem zdejšího soudu ze dne 22. 12. 2017, č. j. 33 Az 6/2017-35 (dále též „zrušující rozsudek“).
3. Důvodem pro zrušení původního rozhodnutí žalovaného byla skutečnost, že posuzoval azylovou situaci žalobce pouze formálním způsobem, aniž by se v souladu s ustálenou judikaturou zabýval dostatečně skutečnými životními podmínkami vnitřně vysídlených osob a reálnou možností žalobce využít institutu vnitřního přesídlení. Současně se žalovaný podle názoru zdejšího soudu dostatečně nezabýval tím, zda došlo k významné a trvalé změně poměrů na Ukrajině, pro které byla žalobci doplňková ochrana udělena.

II. Napadené rozhodnutí

4. Žalovaný v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení. Následně se již zabýval tím, proč nebyly v případě žalobce splněny podmínky pro prodloužení doplňkové ochrany. V této souvislosti žalovaný s odkazem na opatřené informace o zemi původu uvedl, že došlo k zásadním změnám v zemi původu žalobce, protože nejsou dány důvody pro prodloužení doplňkové ochrany.
5. Předně se žalovaný zabýval aktuální bezpečnostní situací v domovské zemi žalobce. K tomu uvedl, že došlo ke stabilizaci ozbrojeného konfliktu, který je nadále omezen pouze na tzv. linii dotyku. Žalobce ovšem pochází z města Mariupol, které se nachází v oblasti kontrolované separatistickými jednotkami, protože po něm nelze požadovat, aby se vrátil do místa svého posledního bydliště.
6. Naopak žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce se může díky zlepšení situace přesídlit do jiných částí Ukrajiny, které jsou pod kontrolou kyjevské vlády, protože je lze považovat za bezpečné. V tomto ohledu žalovaný argumentoval tím, že ukrajinské státní orgány sice nebyly v roce 2014 schopny efektivně reagovat na zvýšený nárůst vnitřně vysídlených osob, ale přesto došlo k přijetí řady opatření majících za následek zajištění registrovaným osobám dostupnou zdravotní péči, sociální pomoc a finanční podporu. Přestože žalovaný připustil problémy spojené s nezaměstnaností a nedostatkem dostupných prostor k bydlení, poukázal na skutečnost, že byl přijat zákon z roku 2017, který vnitřně vysídleným osobám umožňuje čerpat státní pomoc nebo výhodné hypotéky na výstavbu či koupi vlastních nemovitostí.

7. Kromě toho jsou pro vnitřně vysídlené osoby vyhrazeny ubytovací prostory v tzv. kolektivních střediscích, přestože nejsou jejich kapacity zcela dostatečné. K tomu žalovaný doplnil, že nezaměstnanost je sice neustále vyšší u vnitřně přesídlených osob než u místního obyvatelstva, ale zaměstnanost těchto osob statisticky neustále narůstá.
8. Žalovaný dále poukázal na přijetí zákona garantujícího práva a svobody vnitřně vysídlených osob, kterým je v případě registrace poskytována státní podpora, jejíž vyplácení bylo v rámci revize systému zjednodušeno. Ukrajinské státní orgány navíc realizovaly řadu projektů, které mají za cíl dosáhnout integrace vnitřně vysídlených osob.
9. Pokud se jedná o situaci samotného žadatele o mezinárodní ochranu, žalovaný uvedl, že tvrzená jazyková bariéra není podle dostupných informací o zemi původu relevantní, neboť nedochází k tomu, že by byly rusky hovořící osoby šikanovány. Žalobce je zdravou a praceschopnou osobou v produktivním věku. V současné době žije v Kyjevě jeho matka, která zde má zajištěno dočasné ubytování a dochází do zaměstnání. Žalobci tak nic nebrání v tom, aby po návratu do vlasti využil nejen státní podpory, ale také pomoci ze strany vlastní rodiny.
10. Kromě toho žalovaný připomněl, že žalobce má jisté pracovní zkušenosti a na území České republiky provozuje několik let hostel. Nic mu proto nebrání v tom, aby své finanční úspory a zkušenosti využil pro účely podnikání na území Ukrajiny, kde si může zařídit vlastní bydlení, a to rovněž za pomoci zvláštní hypotéky, která je vnitřně vysídleným osobám poskytována. V případě návratu do vlasti žalobce nebude oproti ostatním vnitřně vysídleným osobám nijak znevýhodněn či diskriminován.
11. Závěrem žalovaný doplnil, že žalobcem namítaná hrozba odvedení k výkonu vojenské služby není azylově relevantní, a to také s ohledem na skutečnost, že na východní ukrajinské frontě nejsou v současné době žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobrovolníci a příslušníci profesionální armády.

III. Žaloba

12. V žalobě bylo namítáno, že žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav věci, neboť žalobce splňuje podmínky pro prodloužení doplňkové ochrany, a to s ohledem na bezpečnostní situaci v zemi původu a nemožnost efektivního využití institutu vnitřního přesídlení.
13. V této souvislosti žalobce nejprve zdůraznil, že žalovaný potvrdil nepříznivou bezpečnostní situaci v blízkosti Mariupolu, pročez je tak spornou pouze otázka týkající se možnosti využití vnitřního přesídlení.
14. S odkazem na ustálenou judikaturu žalobce namítal, že nebyly splněny podmínky pro neprodloužení doplňkové ochrany, neboť se situace v zemi původu žalobce zásadním a trvalým způsobem nezměnila. V první řadě je třeba srovnat okolnosti, za nichž byla doplňková ochrana cizinci udělena s okolnostmi existujícími při rozhodování o jejím prodloužení.

15. Podle názoru žalobce nelze v tomto směru považovat odůvodnění napadeného rozhodnutí za dostatečné, protože je založeno pouze na rekapitulaci právní úpravy a opatření, která byla na území Ukrajiny za účelem podpory a začlenění vnitřně vysídlených osob přijata, aniž by v něm byly náležitě zohledněny individuální poměry a možnosti žalobce. V tomto kontextu žalobce odkázal také na několik informací a zpráv o zemi původu z let 2016 až 2018, ve kterých je poukazováno na situaci vnitřně vysídlených osob a nedostatky systému státní podpory, který byl na Ukrajině v jejich prospěch vytvořen („Migration and the Ukraine Crisis: A Two Country Perspective, zpráva Mezinárodní organizace pro migraci „National Monitoring System Report On The Situation of IDP’s“ atd).
16. Žalobce dále poukázal na závěry plynoucí z judikatury správních soudů ohledně prodloužení doplňkové ochrany osobám z Ukrajiny (zejm. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 6. 2018, č. j. 4 Az 26/2017-50).
17. Z těchto důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

18. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Co se týče uplatněných námitek, žalovaný k tomu doplnil, že žalobce odkazuje mimo jiné na rozhodnutí a související informace a zprávy o zemi původu, které již nejsou aktuální, resp. nereflektují současnou situaci vnitřně přesídlených osob na Ukrajině. Pokud se jedná o namítané nezohlednění individuální situace žalobce, ta byla podle názoru žalovaného podrobně posuzována v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí, a to na podkladě žalobcem tvrzených skutečností a relevantních informací o zemi původu.
19. Žalovaný se vyjadřoval jak k možnému pracovnímu uplatnění žalobce, tak k jeho přístupu k bydlení a dalším sociálním či zdravotním službám na Ukrajině. Závěrem žalovaný poukázal na skutečnost, že Ukrajina byla vyhláškou č. 68/2019 Sb. zařazena mezi seznam bezpečných zemí.
20. Na základě výše uvedeného žalovaný krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Správní spis

21. Krajský soud připomíná, že napadeným rozhodnutím bylo nově rozhodnuto poté, co bylo původní rozhodnutí žalovaného zdejším soudem zrušeno. Pro úplnost je vhodné doplnit, že žalobci byla v roce 2014 rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 12. 2014, č. j. OAM-392/ZA-ZA08-K07-2014 (dále jen „rozhodnutí o udělení MO“), udělena doplňková ochrana na dobu 24 měsíců, která následně nebyla původním rozhodnutím žalovaného

prodloužena, a to s odkazem na skutečnost, že žalobce již může v domovské zemi využít institutu vnitřního přesídlení.

22. V rámci následné rekapitulace obsahu správního spisu se krajský soud blíže zaměří pouze na podklady týkající se průběhu správního řízení po vydání zrušujícího rozsudku, na základě kterého bylo vydáno napadené rozhodnutí, jehož zákonnost byla v žalobě zpochybněna. Naopak zdejší soud nepovažuje za nezbytné podrobně opakovat zbývající součásti spisové dokumentace, které se vztahují k předcházejícímu průběhu správního řízení, tedy vydání rozhodnutí o udělení MO a původního rozhodnutí žalovaného, přestože k nim bylo v rámci zohlednění vývoje situace na území Ukrajiny a souvisejícího posouzení důvodnosti žalobních námitek přihlíženo.
23. V návaznosti na vydání zrušujícího rozsudku byl do správního spisu založen protokol o pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 2. 10. 2018, ze kterého zejména vyplývá, že žalobce žádal o prodloužení doplňkové ochrany s odkazem na nepříznivou bezpečnostní situaci v zemi původu, resp. v blízkosti Mariupolu, odkud žalobce pochází. Kromě toho žalobce uvedl, že by v případě přesídlení do jiných částí Ukrajiny mohl mít problémy kvůli svému ruskému přízvuku a mariupolské registraci. Dále žalobce poukázal na skutečnost, že by nenašel zaměstnání a bydlení, přičemž by mohl být zadržen a odveden do armády. V Mariupolu má žalobce rodinu a přátele, pročež nechce dané místo opustit.
24. K dotazům žalovaného dále žalobce doplnil, že jeho matka se přestěhovala do Kyjeva, kde si našla provizorní ubytování. Měla ovšem problémy s obstaráním zaměstnání, což je vázáno na registraci a pobytový status v dané oblasti. Později za ní přicestoval také otec. Podle názoru žalobce by v případě vnitřního přesídlení čelil stejným problémům. V této souvislosti žalobce opětovně zdůraznil, že by jako osoba registrovaná k pobytu v Mariupolu nemohl najít bydlení a zaměstnání. Jeho matka má vlastní starosti a nemůže mu v tomto směru pomoci. V současné době žalobce žije v pronajatém bytě se svou přítelkyní v Brně, kde provozuje hostel. Jeho zdravotní stav je dobrý, a to s výjimkou alergie, se kterou se neléčí.
25. Za účelem vydání rozhodnutí o žádosti o prodloužení doplňkové ochrany byly do správního spisu založeny následující informace o zemi původu: Informace Ministerstva vnitra Velké Británie – Ukrajina: Krym, Doněck a Luhansk – září 2017; Informace OAMP – Ukrajina – Vnitřně přesídlené osoby ze dne 10. 10. 2017; Informace OAMP – Ukrajina – Situace v zemi ze dne 14. 9. 2018; Informace MZV ČR – Ukrajina – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti ze dne 22. 5. 2018; Informace MZV ČR – Ukrajina – Možnost podat stížnost proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci ze dne 25. 7. 2016; Informace MZV ČR – Ukrajina – Sociálně ekonomická situace na Ukrajině a související otázky ze dne 28. 6. 2018; Informace Norského Centra informací o zemích původu – Ukrajina – Vnitřně vysídlené osoby ze dne 19. 12. 2017.
26. Ve správním spise se dále nachází protokol o seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci žádosti žalobce o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 7. 2. 2019, podle kterého se žalobce s jednotlivými podklady (informace o zemi původu) nechtěl seznámit a jejich

doplnění nenavrhoval. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o neprodloužení doplňkové ochrany podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

27. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (ust. § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
28. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
29. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
30. Žaloba **není důvodná**.
31. Krajský soud předně uvádí, že napadeným rozhodnutím bylo opětovně rozhodnuto o neprodloužení doplňkové ochrany, která je jako jedna z forem mezinárodní ochrany zakotvena v ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, které stanovuje, že: *„Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště“*. Podle druhého odstavce daného ustanovení dále platí, že: *„Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky“*.
32. V této souvislosti je dále v ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu uvedeno, že: *„Osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále brozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný*

pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.“

33. K tomu je vhodné doplnit, že doplňkovou ochranu lze udělit pouze za předpokladu, že jsou kumulativně splněny všechny podmínky stanovené v ust. § 14a zákona o azylu, přičemž důkazní břemeno leží na straně správního orgánu, který je povinen obstarat si dostatek relevantních podkladů nezbytných k tomu, aby byla věrohodnost výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu potvrzena či vyvrácena. V opačném případě je povinen považovat žadatelem tvrzené skutkové okolnosti za nesporné, resp. musí z nich vycházet při posuzování důvodů pro udělení či prodloužení doplňkové ochrany (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62, a ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70; odkazovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).
34. Z ustálené judikatury dále vyplývá, že při výkladu a následné aplikaci zákonem stanovených podmínek pro prodloužení doplňkové ochrany je třeba na principu klauzule *rebus sic stantibus* zohledňovat, zda v průběhu času došlo k podstatné změně okolností, za kterých byla doplňková ochrana podle ust. § 14a zákona o azylu udělena (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2019, č. j. 6 Azs 315/2018-46, a ze dne 25. 5. 2020, č. j. 9 Azs 76/2020-39).
35. O tomto přístupu svědčí rovněž právní úprava zakotvená v čl. 16 odst. 1 a 2 kvalifikační směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU, který stanovuje, že „*státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti přestávají být osobou, která má nárok na doplňkovou ochranu, jestliže okolnosti, které vedly k přiznání statusu doplňkové ochrany, přestanou existovat nebo se změní do té míry, že ochrany již není třeba. Při uplatňování odst. 1 přiblíží členské státy k tomu, zda je změna okolností natolik významná a dlouhodobá, že osoba, která má nárok na doplňkovou ochranu, již není vystavena reálnému nebezpečí vážné újmy.*“
36. Jak již bylo zdůrazněno ve zrušujícím rozsudku zdejšího soudu, žalovaný je v souladu s eurokonformním výkladem dotčených ustanovení zákona o azylu povinen případné neprodloužení doplňkové ochrany s odkazem na absence hrozby vážné újmy přezkoumatelně zdůvodnit. Za tímto účelem musí předložit přesvědčivou a logicky provázanou argumentaci, která je založena na znalosti aktuálních a relevantních informací o zemi původu, pakliže jejich srovnání se stavem v době udělení doplňkové ochrany svědčí o tom, že rozhodné okolnosti se v daném místě trvale změnily do té míry, že prodloužení doplňkové ochrany již není v případě žadatele zapotřebí.
37. V nyní projednávané věci byla žalobci doplňková ochrana původně uložena z důvodu toho, že pochází z oblasti Ukrajiny postižené ozbrojeným konfliktem, pročez mu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. V této souvislosti bylo v rozhodnutí žalovaného o udělení MO doplněno, že žalobce nemá dostatečné zázemí k tomu, aby si dočasně zajistil bydlení a obživu v jiných (ozbrojeným konfliktem) přímo nepostižených oblastech, a to také v souvislosti s nedostatkem státního systému sociální podpory určené na pomoc vnitřně vysídleným osobám.

38. Krajský soud připomíná, že mezi žalobcem a žalovaným není ani nadále sporná skutečnost, že ve městě Mariupol ve východní části Ukrajiny, ze kterého žalobce pochází, není bezpečnostní situace uspokojivá, neboť daná oblast je stále pod kontrolou proruských separatistických jednotek, což může vést k eskalaci dříve vyvolaného ozbrojeného konfliktu. Z toho důvodu žalovaný v napadeném rozhodnutí výslovně uvedl, že návrat do místa posledního bydliště na Ukrajině nelze po žalobci v současné době oprávněně požadovat. Současně ovšem žalovaný doplnil, že žalobce může využít alternativu vnitřního přesídlení do jiných částí Ukrajiny, které jsou pod kontrolou tamní vlády, což je důvodem, proč nebyla doplňková ochrana prodloužena.
39. V tomto ohledu krajský soud uvádí, že uplatnění institutu vnitřního přesídlení je projevem subsidiární povahy mezinárodní ochrany, která by měla být udělována pouze za předpokladu, že žadateli nemůže být poskytnuta efektivní ochrana ze strany jeho domovského státu. V rámci posouzení možnosti uplatnění tzv. vnitřní ochrany musí být podle Nejvyššího správního soudu zohledněna čtyři základní kritéria, která vymezil ve svém rozsudku ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74: „(1) *zda je jiná část země pro žadatele dostupná; (2) zda přesun do jiné části země je účinným řešením proti pronásledování či vážné újmě v původní oblasti; (3) zda žadateli nehrozí navrácení do původní oblasti a (4) zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv*“.
40. Uvedené podmínky musí být podle názoru Nejvyššího správního soudu splněny kumulativně. Při jejich posouzení je třeba zohlednit celkové poměry panující v zemi původu a osobní poměry žadatele. Kromě právní a faktické možnosti využití vnitřní ochrany tak bude nutné, aby příslušný správní orgán věnoval pozornost mimo jiné věku, zdravotnímu stavu, rodinným vazbám, ekonomické situaci či jiným relevantním okolnostem, které se týkají samotného žadatele o mezinárodní ochranu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007-93).
41. Pokud se jedná o naplnění výše uvedených podmínek pro využití institutu vnitřního přesídlení, krajský soud podotýká, že první tři podmínky jsou v případě žalobce splněny, což ostatně ani v žalobě nerozporoval. Z dostupných informací o zemi původu vyplývá, že ozbrojený konflikt je omezen pouze na tzv. linii dotyku, resp. že se týká pouze východní části Ukrajiny, a to konkrétně Luhanské a Doněcké lidové republiky. V tomto kontextu je pak obyvatelům dotčených území umožněno, aby se přesídlili do jiných oblastí Ukrajiny, které jsou pod kontrolou tamní vlády, aniž by jim hrozilo riziko, že budou navraceni.
42. Podstata argumentace žalobce tak spočívá v tom, že v jeho případě nelze využít institutu vnitřního přesídlení proto, že by nebyl naplněn minimální standard ochrany lidských práv, a to v důsledku problémů souvisejících se zajištěním bydlení, práce a jiných základních potřeb. Podle názoru žalobce se žalovaný uvedenými skutečnostmi dostatečně nezabýval, když v tomto směru hodnotil možnosti žalobce pouze na základě formálně existujícího systému státní podpory, aniž by reflektoval nedostatky při jeho uplatňování. Současně žalobce připomněl, že mu byla v minulosti doplňková ochrana udělena, aniž by se situace vnitřně vysídlených osob od té doby zásadním způsobem změnila.
43. K tomu krajský soud předně uvádí, že žalobci byla doplňková ochrana udělena v roce 2014, tedy v době, kdy ozbrojený konflikt na Ukrajině eskaloval, což se nepochybně

projevilo v okamžitém a rozsáhlém nárůstu vnitřně přesídlených osob, na který nebyla nově ustavená vláda schopna efektivně reagovat, a to rovněž ve vztahu k zajištění dostatku pracovních příležitostí, bytových prostor a sociální podpory. Stejným způsobem ostatně žalovaný argumentoval v rozhodnutí o udělení MO, byť pouze okrajovým způsobem, přičemž doplnil, že žalobce nemá v jiných částech Ukrajiny žádné příbuzné, na které by se mohl s žádostí o pomoc obrátit.

44. Zdejší soud přistoupil ke zrušení původního rozhodnutí o neudělení doplňkové ochrany proto, že žalovaný se dostatečně nezabýval osobní situací žalobce v souvislosti s reálnou možností využití systému státní pomoci při vnitřním přesídlení, když v rámci odůvodnění daného rozhodnutí toliko odkázal na existenci jednotlivých vládních opatření, přestože z informací a zpráv o zemi původu byly patrné problémy spojené s jejich neefektivností.
45. Pro účely vydání napadeného rozhodnutí naopak žalovaný obsáhlým způsobem zhodnotil nově obstarané informace o zemi původu týkající se rovněž problematiky vnitřního přesídlení, a to při současném zohlednění jak vývoje situace, tak osobních poměrů a možností žalobce jako žadatele o prodloužení doplňkové ochrany. Žalobce sice v žalobě odkázal na další dostupné informace o situaci na Ukrajině, ale ty se v zásadě vztahují ke stejnému časovému období, přičemž upozorňují na systémové nedostatky státní podpory, na které je poukazováno rovněž v podkladech pro vydání napadeného rozhodnutí.
46. K tomu je vhodné doplnit, že žalovaný nijak nezpochybnil skutečnost, že situace vnitřně vysídlených osob je v mnoha ohledech nadále problematická, což se projevuje zejména ve vztahu k obstarání si dlouhodobého bydlení a zaměstnání. Na druhou stranu žalovaný na základě informací o zemi původu zdůraznil, že také v tomto směru nastaly pozitivní změny, které spočívají například v možnosti vnitřně vysídlených osob čerpat nejen státní pomoc či využívat zřízená kolektivní centra, ale také žádat o poskytnutí zvýhodněné hypotéky pro účely výstavby či nákupu nemovitostí.
47. Kromě výše uvedeného žalovaný poukázal na přijetí právní úpravy mající za následek zjednodušení systému vyplácení státní podpory pro registrované vnitřně vysídlené osoby. Stejně tak se žalovaný zabýval otázkou nezaměstnanosti, která sice více postihuje vnitřně vysídlené osoby, ale postupně dochází k jejímu snižování. Ačkoliv tedy nelze hovořit o tom, že by situace vnitřně vysídlených osob na Ukrajině byla bezproblémová, dochází podle aktuálních informací k postupné stabilizaci nejen politické, ale také ekonomické situace, což se s postupem času projevuje rovněž ve snahách o zdokonalení systému státní podpory vnitřně vysídlených osob a o jejich integraci do společnosti. Nejsou pak dány indicie svědčící o tom, že by počet vnitřně vysídlených osob měl narůstat, což by se projevilo ve větší zátěži systému a jeho dalším selhání či kolabování. Ekonomická a sociální nejistota navíc postihuje nejen vnitřně vysídlené osoby, ale také zbytek místního obyvatelstva.
48. Pro účely posouzení důvodů pro prodloužení doplňkové ochrany pak bude zásadní, zda jsou v případě žadatele dány specifické okolnosti, které by nasvědčovaly tomu, že mu bude přístup k získání vlastního či státem poskytovaného bydlení, obživy a jednotlivým formám sociální pomoci odepřen či výrazně ztížen.

49. V tomto ohledu žalovaný poukázal nejen na skutečnost, že žalobce je zdravou a samostatnou osobou v produktivním věku, která se v současné době živí podnikáním, a to provozováním hostelu v centru Brna. Současně žalovaný připomněl, že jeho matka se přestěhovala do Kyjeva, kde má alespoň provizorní bydlení, přestože zatím nenašla stabilní zaměstnání. Později za ní do Kyjeva přicestoval rovněž otec žalobce.
50. V tomto směru dává krajský soud žalovanému za pravdu v tom, že žalobce nelze v kontextu informací o zemi původu považovat za osobu, která by byla ve srovnání s jinými vnitřně vysídlenými osobami formálně či s ohledem na svůj věk a zdravotní stav znevýhodněna, a to jak při hledání práce, tak některé z dostupných forem bydlení (srov. také rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 10. 10. 2018, č. j. 33 Az 2/2018-53).
51. Nelze navíc opomenout, že žalobci v zásadě nic nebrání v tom, aby na území Ukrajiny pokračoval ve své dosavadní podnikatelské činnosti v oblasti poskytování dočasného ubytování v pronajatých prostorech, pakliže by si nebyl bezprostředně po návratu schopen či ochoten najít dlouhodobé zaměstnání.
52. Ačkoliv pak nelze automaticky vycházet z toho, že rodiče žalobce disponují dostatkem finančních prostředků, aby ho v případě přesídlení do Kyjeva aktivně podporovali, lze předpokládat, že mu mohou pomoci alespoň s navázáním sociálních kontaktů a vyřízením dalších záležitostí, které jsou spojeny s registrací za účelem čerpání některé formy státní podpory či získání jiných benefitů, které jsou ukrajinskou vládou v oblasti bytové politiky (nově) poskytovány.
53. Pokud se jedná o žalobcem tvrzené problémy spojené s jazykovou bariérou, je třeba dát žalovanému za pravdu v tom, že z dostupných informací vyplývá spíše pozitivní přístup místních obyvatel k vnitřně vysídleným osobám, přestože se mohou setkat s konkrétními projevy diskriminace. Tento problém se týká také hledání zaměstnání, což je ovšem obtížné především pro některé skupiny vnitřně vysídlených osob, jako jsou svobodné matky nebo ženy středního věku, což není případ žalobce.
54. Osobní poměry žalobce tedy nesvědčí o tom, že by patřil do kategorie vnitřně vysídlených osob, jejichž úspěšnost při hledání bydlení a zajištění obživy by byla s ohledem na místní podmínky *a priori* ztížena. Podle názoru zdejšího soudu se jedná o zásadní skutečnost, která již byla žalovaným v kontextu aktuálních informací a zpráv o zemi původu řádně zohledněna.
55. Nad rámec uvedeného krajský soud dodává, že žalobcem uváděný strach z případného odvedení do armády nelze za současných právních a faktických podmínek na Ukrajině považovat za azylově relevantní, jak bylo ostatně Nejvyšším správním soudem opakovaně judikováno (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004-49, ze dne 21. 2. 2019, č. j. 4 Azs 411/2018-26, nebo ze dne 17. 10. 2018, č. j. 1 Azs 216/2018-42).

VII. Závěr a náklady řízení

56. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
57. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 28. července 2020

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.